

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност: Икономика и управление (селско стопанство).

Автор на дисертационния труд: Мирко Милан Миланович, задочен докторант към катедра „Икономика“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Управление на иновациите в земеделските стопанства на Република Сърбия“

Рецензент: доц.д-р Тони Богданова Михова, Технически университет – София, филиал Пловдив, област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност: Икономика и управление, определена за член на научното жури със заповед № РД-16-1078/25.11.2020 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Актуалността на проблема се определя от важността на селското стопанство за националната икономика на Сърбия, произтичаща от големия дял, който посоченият сектор заема в БВП, националния доход, износа и заетостта на населението. Земеделието е една от ключовите икономически дейности на Република Сърбия. В тази връзка, Стратегията за земеделие и развитие на селските райони на Република Сърбия за периода 2014-2024 г. определя нов подход за неговото развитие.

Конкурентоспособността на земеделието на Сърбия е изключително важен проблем за постигане на по-високо качество на агро-хранителните продукти в съвременните условия, с оглед удовлетворяване изискванията на потребителите. Това налага необходимостта земеделските стопанства да са иновативни и креативни.

В тази връзка, смятам, че изследваният проблем, свързан с управлението на иновациите в Република Сърбия е актуален в теоретичен и научно-приложен аспект.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Докторантът си поставя за основна цел на дисертационния труд да изследва, анализира и представи актуални резултати в областта на иновациите и качеството на земеделските продукти, като предпоставка за устойчиво развитие на семейните ферми. За нейната реализация са определени пет изследователски задачи, формулирани са така също и пет хипотези.

Докторантът използва различни изследователски методи - икономически, статистически, математически, дескриптивен, сравнителен, монографски, графичен метод, анкетно проучване и др.

Методическият инструментариум е подходящо подбран, в съответствие с поставените цел и задачи.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е правилно структуриран и се състои от увод, теоретична част, методологическа рамка, емпирично изследване, заключения и препоръки, използвана литература и приложения.

Резултатите от изследването са представени и онагледени с 31 фигури, 35 диаграми и 209 таблици.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В първа глава на дисертационния труд е обоснована важноста на изследването, на база посочена статистическа информация за значимостта на земеделието за Република Сърбия. Определени са предмета, обекта, целта на изследване, изследователските задачи и хипотези.

Теоретичните основи на изследването са разгледани във втората част, където е изяснена ролята и значението на иновациите. Акцентът в тази част е върху иновациите в земеделието и анализа на състоянието на земеделските стопанства в Република Сърбия.

Методиката на изследването е включена в третата част на дисертацията, в която е разработен въпросник, с оглед определяне на приоритетните въпроси за последващото изследване.

Четвъртата част ни представя емпиричното изследване и получените резултати. Извършен е анализ на профила на респондентите. Установена е надеждността на елементите на зададения системен модел и са изчислени ползите и обосновката на изследването, факторният анализ на модела и корелационният и регресионен анализ.

Резултатите от изследването са посочени в петата част на дисертацията, а изводите, препоръките и насоките за бъдещи изследвания са формулирани в шестата част на разработката.

Литературният обзор обхваща 58 броя научни публикации и трудове на автори; информационни бюлетени, доклади на министерства в Република Сърбия, както и редица нормативни актове и закони на Република Сърбия.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приемам формулираните от докторанта в автореферата научно-теоретични и практико-приложни приноси. Оценявам високо същественото значение на следните приноси:

- адаптиран модел, с помощта на който се прави корелация между иновациите и устойчивото развитие на земеделските производствени системи;
- разработена методика за изследване и анализ на иновациите и тяхното влияние върху устойчивото развитие на земеделските стопанства в Република Сърбия;
- аргументирани конкретни препоръки за подобряване на устойчивото развитие на земеделските стопанства в Република Сърбия, на базата на иновации и подобряване качеството на техните продукти.

6. Критични бележки и въпроси.

Целта на дисертационния труд е реализирана, което е основание да го определим като завършено научно изследване. Критичните бележки са с препоръчителен характер и по никакъв начин не намаляват научната стойност на разработката. Те са следните:

1. Необходимо е прецизиране на целта и изследователските задачи, в съответствие с формулировката на темата на дисертационния труд.
2. В теоретичната част е препоръчително да се разгледат въпросите, свързани с управлението на иновациите в земеделските стопанства на Република Сърбия, а не само разясняване на същността на иновациите, видовете и факторите, които ги стимулират.
3. Управленският аспект на проблематиката е слабо застъпен и в аналитичната част на дисертацията.
4. Формулирането на изводи след основните глави, с изразена позиция на докторанта би допринесло за по-голяма категоричност и яснота на твърденията в разработката.

7. Публикувани статии и цитирания.

Представени са пет научни публикации по темата на дисертационния труд. Три от тях са в съавторство и две – самостоятелни.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Мирко Милан Миланович образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство).

Дата: 08.01.2021 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:

(доц.д-р Тони Михова)